

de GERECHTSDEURWAARDER

NIEUWS EN ACHTERGRONDEN, BESCHOUWINGEN EN OPVATTINGEN VAN EN OVER DE BEROEPSGROEP EN HAAR WERKVELD

Deurwaarder in Rwanda

Op kantoorbezoek bij
Mark van der Zee

Paritas passé:
onderzoek over
ongelijke incasso-
bevoegdheden

De Rechtspraak over
digitale aanlevering
dagvaardingen

de Gerechtsdeurwaarder

De Gerechtsdeurwaarder is een uitgave van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG). In de Gerechtsdeurwaarder leest u nieuws en achtergronden, beschouwingen en opvattingen van en over de beroepsgroep en haar werkveld. Het blad wordt verspreid onder alle leden van de KBvG en externe relaties.

VERSCHEIJNINGSFREQUENTIE

6 x per jaar

CONTACTINFORMATIE KBVG

Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG)
Prinses Margrietplantsoen 49
2595 BR Den Haag
E-mail: kbvg@kbvg.nl
website: www.kbvg.nl

EINDREDACTIE

Creative Venue communicatieadvies en PR, Amsterdam.

REDACTIERAAD

Bram Buik

REDACTIE

Nienke van Bockhooven (hoofdredacteur)
prof. mr. Ton Jongbloed
mr. Bart van Ratingen
mr. Karen Weisfelt (hoofdredacteur)

REDACTIESECRETARIS

mr. Annelies van den Brink

FOTOGRAFIE

Paul Remmelts/Hollandse Hoogte
David van Dam/Hollandse Hoogte
Jorgen Caris/Hollandse Hoogte

VORMGEVING

SD Communicatie, Rotterdam

UITGEVER

Sdu Uitgevers
mr. Lies Kromhout
Postbus 20025
2500 EA Den Haag
telefoon: 070 378 97 34

ISSN: 1876-7524

ABONNEMENTEN

KBvG-leden ontvangen de Gerechtsdeurwaarder gratis. Hun wordt verzocht adresmutaties alleen door te geven aan het Bureau van de KBvG, dat per nummer een actueel adresbestand levert aan de uitgever. Overige abonnees wordt verzocht adresmutaties door te geven aan de abonneementenadministratie door middel van het opsturen van de envelop met de gewijzigde gegevens aan Sdu Klantenservice, postbus 20014, 2500 EA Den Haag. De prijs van een abonnement is € 83,70 per jaar excl. btw en incl. verzend- en administratiekosten. Prijswijzigingen voorbehouden.

ABONNEMENTENADMINISTRATIE

Sdu Klantenservice Postbus 20014, 2500 EA Den Haag
tel.: 070-3789880, fax: 070-3789783

Een abonnement kan op ieder gewenst tijdstip ingaan en geldt tot wederopzegging, tenzij anders overeengekomen. Partijen kunnen ieder schriftelijk opzeggen tegen het einde van de abonnementsperiode, met inachtneming van een opzegtermijn van twee maanden.

ADVERTENTIEACQUISITIE

Voor advertenties bel: 070 378 05 62 of stuur een e-mail naar advertentiejuridisch@sdu.nl

© KBvG, Den Haag, 2012

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de door de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit deze uitgave worden vervoelvoudigd (waaronder begrepen het opslaan in een geautomatiseerd gegevensbestand) of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de KBvG. De bij toepassing van art. 16B en 17 Auteurswet wettelijk verschuldigde vergoedingen wegens fotokopieën, dienen te worden voldaan aan de Stichting Reprorecht, Postbus 882, 1180 AW te Amstelveen.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteur(s), redacteur(en) en uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden.

HOI
2012
PRINT

Vereniging
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

8 | Met ziel en zaligheid

Anno 2012 als eenpitter een nieuw gerechtsdeurwaarderkantoor starten? Je moet maar durven, want het economische tij zit tegen, de banken zijn terughoudend en de financiële eisen van het Bureau Financieel Toezicht zijn streng. Mark van der Zee (36) liet zich daar niet door uit het veld slaan en opende onlangs zijn eigen kantoor in Deventer. "Zelf je eigen markt creëren geeft een geweldige kick."

En verder

- 4 | Dagvaarding: papier of online?
- 8 | Met ziel en zaligheid
- 12 | In Rwanda moet de gerechtsdeurwaarder nog groeien
- 16 | Cartoon
- 17 | Column: gerechtsdeurwaarders en innovatie in het rechtsbestel
- 18 | KBvG nieuws
- 20 | Paritas passé: ongelijke incassobevoegdheden en de gevolgen daarvan voor schuldeisers en schuldenaren

 KBvG

4 | **Dagvaarding: papier of online?**

Begin maart is de ‘Wet elektronisch indienen dagvaarding’ goedgekeurd. Dat betekent dat vanaf deze zomer gerechtsdeurwaarders het afschrift van een exploit ook digitaal bij de rechtbank mogen aanleveren. Voor het zover is worden in een pilotproject de laatste plooiën in de digitale snelweg gladgestreken. Mr. Karin Aarde, adviseur/onderzoeker Recht en ICT bij de Raad voor Rechtspraak, en mr. Petra de Wolf, rechter en voorzitter van de stuurgroep Digitale Toegankelijkheid, vertellen over de voordelen van digitale informatie-uitwisseling.

12 | **In Rwanda moet de gerechtsdeurwaarder nog groeien**

Afgelopen februari bezocht de Rwandese jurist Tite Niyibizi ons land om een praktijkgerichte cursus voor gerechtsdeurwaarders op te zetten. Ook liep hij een dagje mee met een gerechtsdeurwaarder en bezocht hij een instelling voor schuldhulpverlening. “Het Nederlandse systeem is een voorbeeld voor ons. Als het kon, zou ik het zo in mijn koffer stoppen en thuis meteen implementeren.”

Begin maart is de 'Wet elektronisch indienen dagvaarding' goedgekeurd. Dat betekent dat vanaf deze zomer gerechtsdeurwaarders het afschrift van een exploit ook digitaal bij de rechtbank mogen aanleveren. Voor het zover is worden in een pilotproject de laatste plooiën in de digitale snelweg gladgestreken. Mr. Karin Aarde, adviseur/onderzoeker Recht en ICT bij de Raad voor Rechtspraak, en mr. Petra de Wolf, rechter en voorzitter van de stuurgroep Digitale Toegankelijkheid, vertellen over de voordelen van digitale informatie-uitwisseling.

Dagvaarding: papier of online?

De pilot is per 1 april ingegaan, drie maanden voordat de 'Wet elektronisch indienen dagvaarding' op 1 juli van kracht wordt. Is dat niet een beetje kort dag?

Aarde: "Proefondervindelijk is vastgesteld dat een dergelijke periode ruim voldoende zou moeten zijn voor de ketentest. Mochten er aanpassingen noodzakelijk zijn, dan zullen we deze naar alle waarschijnlijkheid ook vóór 1 juli realiseren. En vergeet

niet, we hebben we al een zorgvuldige bouwperiode voor de benodigde ICT-systemen achter de rug."

Die bouwperiode heeft één jaar geduurd. En dat terwijl het zo eenvoudig lijkt: een bestand wordt versleuteld, via email verzonden en de griffier decodeert alles weer. Waarom is dit zo complex?

De Wolf: "Binnen de rechtspraak werken we met een eigen ICT-systeem. Een

document en de bijbehorende gegevensset moeten dus wel over het juiste format beschikken om meteen door een griffier gebruikt te kunnen worden. Vandaar dat we zijn begonnen met het vergelijken van de manier waarop de rechtspraak en de gerechtsdeurwaarders digitale bestanden verwerken. Vervolgens hebben we samen met de KBvG en de Stichting Netwerk Gerechtsdeurwaarders (SNG) gezocht naar een zo goed mogelijke afstemming

tussen deze twee werkwijzen. Zo konden we de aanpassingen in de ICT-systemen van beide partijen zo beperkt en goedkoop mogelijk houden.”

Bent u tijdens de bouwperiode tegen grote problemen aangelopen?

Aarde: “De hack bij het inmiddels failliete DigiNotar zorgde voor flinke vertraging. DigiNotar was de grote vertrouwenspartner die de verstrekking van beveiligings-

certificaten aan de meeste overheidsinstanties regelde. Toen in augustus 2011 aan het licht kwam dat zij gehackt waren, beschikten we ineens niet langer over betrouwbare digitale certificaten. Voordat we überhaupt met het project verder konden moesten we dus op zoek naar een nieuwe manier om veilig informatie uit te wisselen. Bovendien kostte het herstel van maar ook gebrek aan beveiliging veel menskracht. Alle voorheen gedigi-

taliseerde informatie-uitwisseling moest ineens weer op de ouderwetse manier plaatsvinden: per brief of mondeling. Ook de SNG liep tegen dit probleem aan. Dit benadrukte nog maar eens het belang van een goede beveiliging.”

Hoe veilig is de digitale dagvaarding?

De Wolf: “Ook al beschikten de rechtspraak en de SNG al over beveiligde portals, toch moesten we nog speciaal

Feiten & cijfers spreken voor zich

Toen M-verzekeringen vijf jaar geleden werd gelanceerd, leken de offertes voor velen van u te mooi om waar te zijn. Inmiddels is wel duidelijk dat M-verzekeringen niet alleen een scherpe premie biedt, maar dat haar producten ontwikkeld zijn met kwaliteit als uitgangspunt. De goede kennis van de markt en een krachtige inkoop resulteren in onze scherpe premies.

De ruime ervaring en professionaliteit heeft voor veel collega's van u de doorslag gegeven om hun financiële belangen aan ons toe te vertrouwen. Dit specialisme en kennis van uw beroepsgroep loont dus voor u en voor ons. Graag maken wij ook voor u een persoonlijke vergelijking gebaseerd op cijfers en feiten.

M-VERZEKERINGEN
EXCLUSIEF VOOR ADVOCATEN, NOTARISSEN EN GERECHTSDEURWAARDERS

Ringbaan West 240 • Tilburg • T 013 594 28 28 • m@mutsaerts.nl • www.m-verzekeringen.nl

25

Meer dan 25 procent van de top 50 advocatuur is relatie

De meest uitgebreide basisdekking beroepsaansprakelijkheid

100%

100% uitloop, 100% inloopdekking

1.000

Meer dan 1.000 M-AOVs in 5 jaar tijd

30

30 tot 70 procent korting over de looptijd (afhankelijk van uw aanvangsleeftijd) op uw AOV

€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€
€	€	€	€

80.000

De gemiddeld behaalde besparing voor een AOV is 80.000 euro over de looptijd

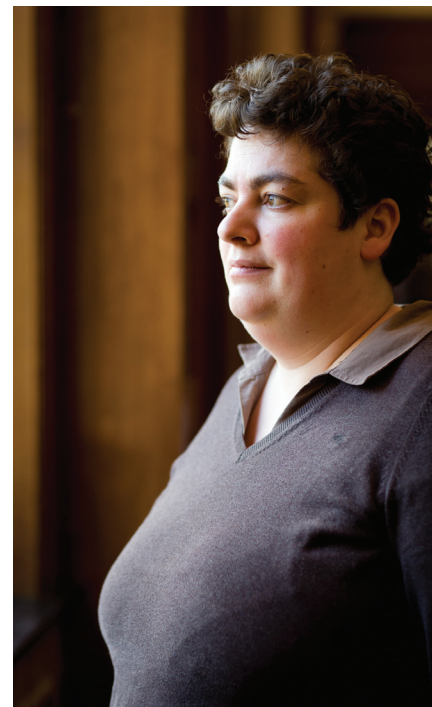
1

onze overlijdensrisicoverzekering is op basis van éénjarige risicopremies, zo wordt u niet geconfronteerd met een hoog gelijkblijvend premietarief

“Digitale indiening betekent een verlaging van de administratieve lasten”

voor dit project een beveiligde verbinding maken tussen de beide partijen. Alle informatie wordt bovendien stapsgewijs geborgd. De eerste stap begint bij de gerechtsdeurwaarder: alleen hij kan het document via een unieke digitale handtekening verzenden. Vervolgens komt de gecodeerde dagvaarding en de bijbehorende gegevensset via een beveiligde verbinding bij de griffier binnen. Deze zal het document niet onmiddellijk verwerken. Eerst controleert hij dat het om een dagvaarding gaat, dat deze inhoudelijk klopt en bovendien verzonden is door een daartoe bevoegd persoon. Voor dat laatste kan hij straks het nieuwe register van gerechtsdeurwaarders raadplegen waar de KBvG momenteel aan werkt. Pas na deze stappen wordt het document verwerkt en volgens strenge regels gearhiveerd.”

Waar moet een gerechtsdeurwaarder rekening mee houden als hij per 1 juli het afschrift van het exploit elektronisch wil indienen?

De Wolf: “In overleg met de KBvG is besloten dat gerechtsdeurwaarders vooralsnog de dagvaardingen via de SNG naar ons versturen. De SNG beschikt over een goed beveiligde portal waarmee het al veel gegevens met de gerechtsdeurwaarders uitwisselt. De SNG stemt met haar

achterban en hun softwareleveranciers af wat de noodzakelijke aanpassingen zijn voor het aanleveren van een digitale dagvaarding. Mochten er gerechtsdeurwaarders zijn die niet langs deze weg met ons kunnen communiceren, dan staan wij zeker open voor verdere ontwikkeling. Wij zullen dat dan in overleg met de KBvG oppakken. En natuurlijk staat het een gerechtsdeurwaarder vrij om de dagvaarding nog steeds op papier aan te leveren – al kost hem dat natuurlijk meer tijd en moeite.”

Welke voordelen heeft de elektronische aanbrenging van afschriften van exploiten?

Aarde: “Er is minder papier nodig. Door de bulk aan incassozaken verzonden gerechtsdeurwaarders soms wel vele honderden papieren dagvaardingen per post naar de rechtbank. Een elektronische verzending betekent voor hen een aanzienlijke verlaging van de administratieve lasten bij het starten van een procedure. Ook voor de griffier nemen de lasten af. Nu scant hij immers de afschriften eerst handmatig, voordat hij ze verder kan verwerken. Op dit moment gebeurt dat in de meeste gevallen nog handmatig en zal dit ook elektronisch gaan gebeuren. Elektronische indiening gaat dus ontzettend veel tijd besparen, de dagvaardingen zullen sneller bij de rechter terecht komen.”

De digitale indiening van de dagvaarding is in feite een kwestie van eenrichtingsverkeer. Wil de rechtspraak in de toekomst ook digitaal informatie naar de gerechtsdeurwaarders versturen?

De Wolf: “Dat is zeker de bedoeling. Met het creëren van een beveiligde verbinding is de eerste stap hiervoor nu gezet. Zodra het beroepsregister gereed is zouden Gerechtsdeurwaarders op termijn bijvoorbeeld gebruik kunnen maken van het digitale roljournaal. Belanghebbenden kunnen dan op ieder gewenst moment de actuele stand van de procedure online inzien. Toen de elektronische gegevensuitwisseling vorig jaar stil lag door de hack bij DigiNotar moesten advocaten – die al gebruik maken van het digitale roljournaal – de griffies gaan bellen voor de stand van hun zaken. Ik hoef natuurlijk niet uit te leggen dat dit veel extra tijd en geld kostte. Ook zouden rechters straks gerechtsdeurwaarders via digitale weg om aanvullende gegevens of actie kunnen vragen. Of hun uitspraak elektronisch kenbaar kunnen maken. We hebben nog een lange weg te gaan, maar uiteindelijk wil de rechtspraak binnen de gehele keten wederzijds elektronisch informatie uit kunnen wisselen met haar partners en procespartijen. Daar horen de gerechtsdeurwaarders natuurlijk ook bij.”

NEW-YORK

TOKYO

LOND

Met ziel en zaligheid

Anno 2012 als eenpitter een nieuw gerechtsdeurwaarderkantoor starten? Je moet maar durven, want het economische tij zit tegen, de banken zijn terughoudend en de financiële eisen van het Bureau Financieel Toezicht zijn streng. Mark van der Zee (36) liet zich daar niet door uit het veld slaan en opende onlangs zijn eigen kantoor in Deventer. “Zelf je eigen markt creëren geeft een geweldige kick.”

Jaarlijks openen zo'n twee tot drie nieuwe gerechtsdeurwaarderkantoren hun deuren. Vrijwel altijd betreft dit vestigingen die door meerdere maten geleid worden. Mark van der Zee bestiert zijn nieuwe kantoor helemaal alleen, al heeft hij een allround juridisch medewerker en een kandidaat-gerechtsdeurwaarder in dienst. Hij beseft dat hij een unicum in de branche is. “Het is bijzonder dat dit gelukt is, want er liggen behoorlijke financiële drempels om in je eentje een nieuw kantoor te starten. Behalve de bank kijkt ook een speciale commissie van het BFT nog eens zeer kritisch naar je ondernemingsplan. Je moet echt met de billen

bloot. Niet alleen je eigen bankrekeningen en die van je partner, ook de spaarrekeningen van je kinderen moet je verantwoorden. Alles bij elkaar duurt de aanvraag om ergens een kantoor te mogen starten minimaal een half jaar, zeker als je er alleen voorstaat. Dat schrikt volgens mij veel mensen af.”

KIP-EI VERHAAL

Van der Zee deed eerst marktonderzoek in zijn toenmalige woonplaats Utrecht. Maar daar zaten al veel kantoren, ook van de grote gerechtsdeurwaarderfirma's. “Eerlijk gezegd durfde ik dat risico niet aan”, zegt Van der Zee. “De koek wordt

immers grotendeels lokaal verdeeld. Niet letterlijk natuurlijk, want dat mag niet van de mededingingsautoriteit. Maar het BFT beoordeelt wel of er binnen een gemeente economisch gezien ruimte is voor nóg een gerechtsdeurwaarderkantoor. Daar wordt heel streng naar gekeken. Sommige aanvragen lopen daar stuk op.”

In de zomer van 2010 verhuisde Van der Zee met zijn gezin naar Schalkhaar, een dorpje dat aan Deventer grenst. In deze Hanzestad leken de kansen veel gunstiger. “Toen ik aan mijn marktonderzoek begon, zaten hier twee gerechtsdeurwaarderkantoren”, vertelt Van der Zee. “Tot mijn ver-

IDON

PARIS

AMSTERDAM

De keuze van de kantoorlocatie zegt veel over wat een onderneming wil uitstralen. In deze rubriek onderzoekt de Gerechtsdeurwaarder welke afwegingen gerechtsdeurwaardersorganisaties maken bij het kiezen en inrichten van hun kantorgebouw. En natuurlijk nemen we een kijkje in het pand en de werkkamer van de geïnterviewde.

rassing bleek gerechtsdeurwaarder Wind met pensioen te zijn gegaan. Niemand had zijn kantoor overgenomen. Dat heeft mijn aanvraag wel geholpen natuurlijk." Gevraagd naar de meest lastige horde die hij moest nemen noemt Van der Zee de intentieverklaringen die hij van potentiële klanten moest losweken. "Een klassiek kip-ei verhaal, eigenlijk", zegt hij. "Voordat je überhaupt een kantoor mag beginnen, moet je bedrijven zover krijgen dat ze met je in zee willen én dit nog eens schriftelijk bevestigen! De meeste ondernemers vragen je echter terug te komen als je kantoor open is... Ik begreep dat wel. Als nieuwkomer kon ik alleen mijn werkwijze en doelen uiteenzetten, maar ik beschikte in de regio niet over een reputatie. En dan kwam ik als geboren Fries ook nog eens niet uit de buurt. Gelukkig heb ik door mijn visie meerdere ondernemers weten te overtuigen."

AMBACHTSWERK

Van der Zee heeft zijn kantoor in de regio op een heel bewuste manier geprofileerd.

23 mei 2012 PE Ontwikkelingen binnen het Proces- & Beslagrecht en de nieuwe Gerechtelijke kaart 2012

Locatie: Ambiance Houtrust Hooglanderveen
Tijd: 13.30 uur tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis, gerechtsdeurwaarder te Roermond
Investering: € 375,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG
PE punten: er zijn 4 punten in aanvraag bij de KBvG

13 juni 2012 PE Themadag Ontwikkelingen binnen Rechtsvordering

Locatie: Conferentiecentrum Woudschoten te Zeist
Tijd: 09.30 uur tot 17.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis, de heer J. Feikema en mevrouw mr. M. Bernardt
Investering: € 545,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG
PE punten: er zijn 6 punten in aanvraag bij de KBvG

18 september 2012 PE Gerechtelijke kaart 2012, wijziging griffierechten en incassokostenwetten

Locatie: Van der Valk Hotel te Eindhoven
Tijd: 13.30 uur tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis, gerechtsdeurwaarder te Roermond
Investering: € 375,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG

21 september 2012 tot en met 23 september 2012 PE Floriade Weekend

Locatie: Parkhotel te Horst
Docent: de heer J. Nijenhuis, gerechtsdeurwaarder te Roermond en de heer drs. J.W.F. Löwik
PE punten: totaal worden er 11 punten aangevraagd bij de KBvG

9 oktober 2012 PE Capita Selecta

Locatie: Ambiance Houtrust te Hooglanderveen
Tijd: 13.30 uur tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis en de heer J. Feikema
Investering: € 395,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG

11 oktober 2012 PE Actuele Ontwikkelingen in het Proces- & Beslagrecht 2012

Locatie: Van der Valk Hotel te Akersloot
Tijd: 13.30 uur tot 18.00 uur
Docent: de heer J. Nijenhuis, gerechtsdeurwaarder te Roermond
Investering: € 375,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering, consumpties en registratie bij de KBvG
PE punten: voor deze cursus worden 4 punten aangevraagd bij de KBvG

1 & 22 november 2012 PE Losse Opdrachten - Exploten Schrijven

Locatie: Aristo Accommodaties te Utrecht
Tijd: op beide dagen van 10.00 uur tot 16.00 uur
Docent: mevrouw mr. M. Bernardt, gerechtsdeurwaarder te Dordrecht
Investering: € 645,- per persoon, exclusief 19% BTW, inclusief locatie, lesmateriaal, catering (inclusief lunch), consumpties en registratie bij de KBvG
PE punten: voor deze cursus worden 10 punten aangevraagd bij de KBvG

Roessen & Roessen

bedrijfsdiensten bv

Totaalpakket ontruiming, woningschoonmaak en opslag inboedels

- Geen annuleringskosten.
- Overname van aansprakelijkheidsrisico van opslag en vernietiging van inboedels.
- Digitaal aan- en afmelden van ontruiming met behulp van een volledig geautomatiseerd planningsprogramma.
- Grote speler in de branche, met 4.400 ontruiming per jaar, waarvan 62,5 % met woningreiniging en 38% met opslag inboedel.
- Landelijke dekking, ideaal voor kantoren met meerdere vestigingen.
- Vast, met verklaring omtrent goed gedrag, eigen personeel. Snel en flexibel inzetbaar in ploegen met voorman.
- Bewaakte opslaglocatie met gesloten en verzegelbare containers voor de opslag van inboedels en in beslag genomen goederen.

Berkelse Poort 9 • 2651 JX Berkel en Rodenrijs
T 079-3632060 • F 079-3632065 • E info@roessen.nl
www.roessen.nl

Hij concentreert zich op het ambtelijke werk, niet op incassozaken. Ook wil hij niet te groot worden en hooguit nog enkele medewerkers aannemen. “Bij een groot kantoor krijgt een kandidaat-gerechtsdeurwaarder vaak midden in een lopende procedure een dossier op zijn bureau”, zegt hij. “Dat is in mijn ogen niet goed omdat je zo niet echt een band kunt opbouwen met de opdrachtgever. Ik geloof erin dat je als deurwaarder het hele proces moet doen, van intake tot afsluiting. Ik ga langs de deur en procedeer zelf. In de tussentijd adviseer ik mijn klanten en neem de acquisitie voor mijn rekening, voornamelijk door te netwerken. Ja, dat kost allemaal veel tijd, maar zelf je eigen markt creëren geeft een geweldige kick.” Van der Zee richt zich vooral op een klantportfolio met advocaten, incassokantoren en ondernemers uit het MKB. Vele kleintjes maken groot, zegt hij. “Toch wil ik dit niet romantiseren. Voor de continuïteit is het noodzakelijk om in ieder geval twee grote klanten te hebben, zodat je iedere maand verzekerd bent van een stroom aan inkomsten.”

STOUTE SCHOENEN

Het kantoor van Van der Zee is gevestigd op de eerste verdieping van het voormalige Rabobankgebouw in Schalkhaar. Aan de voor- en achterkant bestaat de pui bijna geheel uit ramen. Aan de voorzijde kijkt Van der Zee uit op een rotonde en het in Jugendstilstijl gebouwde gemeentekantoor van de voormalige gemeente Diepenveen, met daarachter een rij statige beuken. Aan de achterkant heeft hij zicht op de laatste twee weilanden die dorp en stad nog van elkaar scheiden. Hij kreeg dit landelijke gelegen kantoor vrijwel in de schoot geworpen door een bevriende makelaar uit het dorp. Ook het vinden van geschikt personeel bleek een meevaller. “Mijn twee medewerkers van het eerste uur zijn oud-collega’s van een ander gerechtsdeurwaarderkantoor”, zegt Van der Zee. “Dat maakte het makkelijker om te starten: ik weet dat ik op hun kunde en inzet kan vertrouwen, al voelt het wel een beetje dubbel om nu ineens hun werkgever te zijn. Sinds kort heb ik twee extra medewerkers in dienst, ieder voor één dag. En ik ontvang nog steeds iedere week open sollicitaties. Zelfs overgekwalificeerde mensen schrijven me aan. Dan

---

“Voor een deurwaarder die weet wat hij wil, is het zeker mogelijk een eigen kantoor te beginnen”

---

maakt het kennelijk toch niet uit dat je in Deventer gevestigd bent.” Gerechtsdeurwaarders die ook graag hun eigen koers willen varen, adviseert hij om de stoute schoenen aan te trekken. “Laat je niet afschrikken door alle verhalen dat het niet kan”, zegt hij. “Natuurlijk moet je met een goed doortimmerd ondernemingsplan komen en niet terugschrikken voor het maken van lange dagen, ook in het weekend. Je moet er je ziel en zalig-

heid in willen leggen. Ook speelt er soms nog zo iets als een non-concurrentiebeding. Maar voor een gerechtsdeurwaarder die weet wat hij wil, liggen er zeker kansen. Vooral buiten de Randstad leeft onder lokale ondernemers een sterke behoefte aan een persoonlijke band met kleine gerechtsdeurwaarderkantoren. Als je echt wilt ondernemen, kun je daar je geluk beproeven.”

Afgelopen februari bezocht de Rwandese jurist Tite Niyibizi ons land om een praktijkgerichte cursus voor gerechtsdeurwaarders op te zetten. Ook liep hij een dagje mee met een gerechtsdeurwaarder en bezocht hij een instelling voor schuldhulpverlening. “Het Nederlandse systeem is een voorbeeld voor ons. Als het kon, zou ik het zo in mijn koffer stoppen en thuis meteen implementeren.”

In Rwanda moet de gerechtsdeurwaarder nog groeien

Met een schat aan ervaringen, adviezen en kennis vertrok jurist Tite Niyibizi (29) begin maart weer naar zijn moederland. Naar Rwanda, het Centraal-Afrikaanse land dat in 1994 wereldnieuws werd door de gruwelijke strijd tussen Hutu's en Tutsi's. Naar schatting tussen de 500.000 en 1.000.000 inwoners kwamen daarbij om, vele anderen ontvluchten het land. De afgelopen jaren krabbelde Rwanda langzaam weer overeind. “De genocide in 1994 vernietigde al onze maatschappelijke structuren”, vertelt Niyibizi. “Politiek, economisch en ook juridisch moesten we ons land vanaf de basis weer opbouwen. Over het algemeen functioneert onze maatschappij tegenwoordig weer. Juridisch steekt het ook goed in elkaar: we beschikken over een nieuwe wetgeving en de bijbehorende organisaties om haar handen en voeten te geven.”

Niyibizi werkt vooral als advocaat. Daarnaast doceert hij aan het Institute of Legal Practice and Development (ILPD). Dit instituut leidt in opdracht van de Rwandese overheid functionarissen in het juridische systeem op, zoals rechters, openbaar aanklagers of gerechtsdeurwaarders. “We hebben een algemene juridische bacheloropleiding, waarin per jaar ongeveer 80 studenten afstuderen”, zegt Niyibizi. “Na die opleiding specialiseren ze zich. Er is al een goed traject voor de scholing van rechters en openbaar aanklagers. Nu is de opleiding voor gerechtsdeurwaarders aan de beurt. Deze moet uiteindelijk naar internationaal niveau doorgroeien.”

CORRUPTIE

Het beroep van gerechtsdeurwaarder werd pas in 2003 officieel in Rwanda ingevoerd. Veel mensen in het land kennen de functie niet. Dat geldt zelfs voor een deel van de studenten die zich voor de juridische bachelor aanmelden. Het verklaart waarom zij na hun afstuderen vooral voor de specialisatie van rechter of advocaat kiezen – al speelt daarbij vooral de hogere status van deze beroepen een rol. “Er staan nu 55 professionele gerechtsdeurwaarders geregistreerd”, vertelt Niyibizi. “Ze functioneren goed, maar werken alleen in de steden, hoofdzakelijk met banken als opdrachtgevers.”

TOM BINGHAM
THE RULE
OF LAW

Volg uw PE najaarscursussen bij Hoogendam & Partners. Actuele en interactieve cursussen door ervaren docenten met de voeten stevig in de juridische praktijk!

- 12 september** Voorrechten van de belastingontvanger
W. Hoogendam
- 24 september** Actualiteiten gemeentelijke schuldhulpverlening
dr. N. Jungmann
- 9 oktober** Faillissementsrecht en WSNP
mr. H. Wiggers
- 31 oktober** Algemene voorwaarden
mr. G. Poorter
- 14 november** Civiel bewijsrecht
mr. W. Lem
- 29 november** Beslag- en executierecht
mr. J. Rutten
- 20 december** Incasseren en executeren bij de overheid
mr. J. Landman

Cursuslocatie	Aristo Utrecht
Tijdstip	13:00 – 17:30
PE-punten	4
Kosten	€ 325 excl. BTW per persoon (15% korting bij meerdere deelnemers per kantoor)
Inschrijven	info@hp-a.nl / 06 – 1828 3155
Meer info	www.pe-gdw.nl / 06 – 1828 3155

Steun de natuur

De natuur staat steeds meer onder druk. Natuurmonumenten stelt de natuur veilig. Uw steun is hard nodig. Word lid, dat kan al vanaf € 2,- per maand. Kijk voor meer informatie op www.natuurmonumenten.nl

Natuurmonumenten. Als je van Nederland houdt.

Huurrecht Woonruimte 5^e druk

Acht ervaren juristen behandelen de inhoud en strekking van het huurrecht voor woonruimte. In deze 5^e geheel herziene druk is weer allerlei nieuws van de laatste jaren verwerkt.

De eerste hoofdstukken gaan over huur en verhuur in het algemeen. In de daarop volgende hoofdstukken passeren de belangrijkste rechten en verplichtingen van verhuurders en huurders. Daarna komen de verplichtingen van de huurder, het “klusrecht” van huurders, beëindiging van huur en huurbescherming aan de orde. Tenslotte behandelt *Huurrecht Woonruimte* de relatie tussen huur en overheid. In dat licht komen ook huurtoeslag, woonruimteverdeling en procesrecht ter sprake.

Huurrecht Woonruimte is geschreven voor juristen en niet-juristen, die in hun dagelijkse praktijk uiteenlopende vragen op het gebied van huurrecht tegenkomen.

Auteurs: mr. P. van der Sanden, mr. J.M.G.A. Sengers, mr. G. Stellema-Emerencia, mr. T.A. Nieuwenhuijsen, mr. M. van Schie, mr. M. Veldman, mr. H.M. Hielkema, mr. A.M. Kloosterman

ISBN: 978 90 12 38616 6

Prijs: € 39,95 incl. btw

Bestel via www.sdu.nl of bel (070) 378 98 80

Onze uitgaven zijn ook verkrijgbaar via de boekhandel

Sdu UITGEVERS

In de landelijke gebieden verloopt de inning van schulden minder soepel. Per district voeren lokale leiders (zoals stamhoofden) of mensen die aan het plaatselijke gerecht verbonden zijn de vonnissen van lagere rechtbanken uit. In totaal gaat het om zo'n 3000 functionarissen die het tekort aan professionele gerechtsdeurwaarders opvangen. Een pragmatische, maar ook onvolmaakte werkwijze. "Uit een recente studie van de Rwandese regering is gebleken dat deze lokale niet-professionele gerechtsdeurwaarders (een soort incassomedewerkers) niet altijd goed functioneren", zegt Niyibizi. "Sommigen missen de juridische kennis om hun taak goed te verrichten, anderen zijn gewoonweg corrupt. Hen ontslaan heeft echter geen enkele zin: er lopen namelijk nog te weinig capabele vervangers rond. Dus investeert de regering liever in trainingen om de competenties en het ethische besef van lokale incassomedewerkers te versterken."

Geheel vrijblijvend is deze opleiding zeker niet. De Rwandese regering heeft onlangs een beroepscode voor professionele gerechtsdeurwaarders én lokale incassomedewerkers ingevoerd. Een speciale overheidsorganisatie zal de naleving gaan controleren. "Bij een overtreding zal een passende sanctie worden uitgedeeld", zegt Niyibizi. "En ja, zodra we voldoende mensen hebben opgeleid, wordt ontslag zeker een mogelijkheid."

CONTEXT

Tijdens zijn verblijf in Nederland sprak Niyibizi onder meer met Leo Netten, voorzitter van de Union Internationale des Huissiers de Justice (UIHJ). "De weg is nog lang, maar uiteindelijk wil Rwanda in de toekomst graag tot de UIHJ toetreden", zegt Niyibizi. "We beschikken inmiddels over een eigen beroepsorganisatie voor gerechtsdeurwaarders, al staat deze nog in de kinderschoenen. Daarnaast moeten we natuurlijk meer professionele gerechtsdeurwaarders opleiden, ook voor in de gebieden buiten de steden. Het klopt dat onze lokale incassomedewerkers lang niet altijd volledig onafhankelijk zijn. Toch vormen ze voorlopig wel het beste alternatief in een land waar veel inwoners zich geen private gerechtsdeurwaarder kunnen veroorloven. Ongeveer de helft van

onze bevolking leeft helaas nog onder de armoedegrens."

Volgens Niyibizi werkt de Rwandese regering aan het upgraden van wetgeving, zodat deze op de internationale standaard aansluit. Geen sinecure, aangezien de wetgeving in dit land een unieke balans is tussen drie systemen: Rwandees recht, het common law en het civil law systeem. "We kijken vooral naar hoe de best practices uit die systemen bij onze cultuur aansluiten", vertelt Niyibizi. "Zo beschikken onze professionele gerechtsdeurwaarders sinds kort over een extra bevoegdheid. Ze mogen, net als notarissen, huizen veilen bij een openbare verkoop – een idee dat we oppikten tijdens een studiereis in het buitenland. Voor de rechtspraak over de genocide grepen we juist terug op de traditionele Gacaca-rechtbank, die vergelijkbaar is met een lokale dorpsraad. Deze methode speelt in onze context een heel belangrijke rol bij de verzoening van Hutu's en Tutsi's."

ROLMODEL

Niyibizi liep ook een dagje mee met een Nederlandse gerechtsdeurwaarder. Een hectische, maar leerzame dag, zo herinnert hij zich. "We namen enkele dossiers door, waarna de gerechtsdeurwaarder me mee op pad nam om exploten uit te reiken. Ik was soms wel verbaasd dat mensen die veel persoonlijk en lichamelijk leed kennen toch heel formeel benaderd worden, dat raakte me heel erg. Ook viel het tijdens het bezoek aan een rechtbank op hoeveel partijen en instanties, zoals de schuldhulpverlening, er bij een vordering betrokken kunnen zijn."

Van alles wat Niyibizi die dag zag en hoorde, maakte het kantoormanagement nog de meeste indruk op hem. "De ontvangst in een wachtruimte, de onderhandelingen met een cliënt, de vele functies en aparte ruimtes voor het personeel: alles was zo strak georganiseerd! En dat alles mede dankzij de inzet van specialistische software. Ik heb hier veel inspiratie opgedaan om straks mijn regering verder over het vak van gerechtsdeurwaarder te kunnen adviseren. Het Nederlandse systeem is een voorbeeld voor ons. Als het kon, zou ik het zo in mijn koffer stoppen en thuis meteen implementeren."

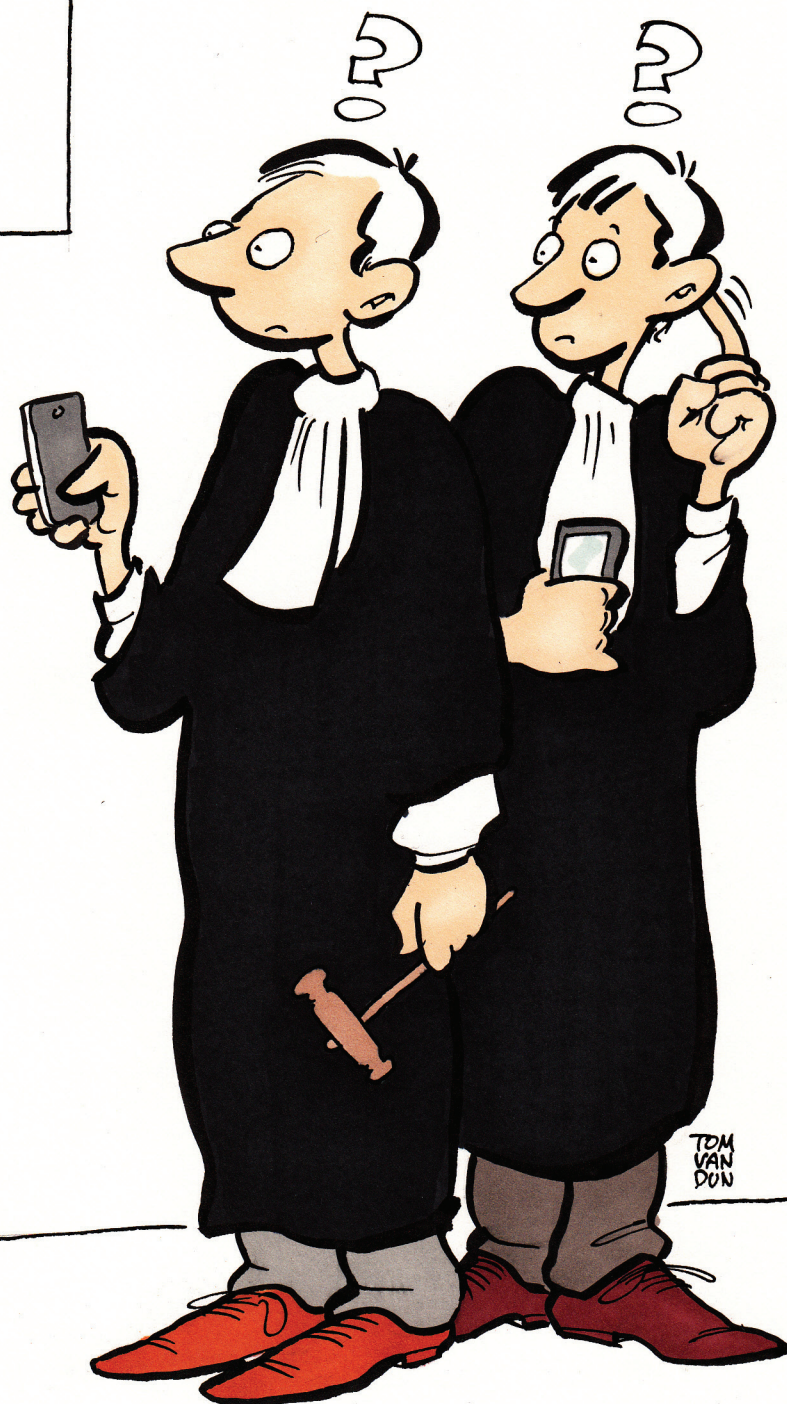
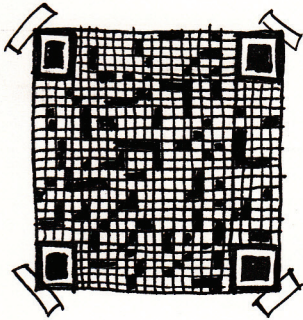
Internationale samenwerking

Tite Niyibizi werd tijdens zijn bezoek aan ons land begeleid door de Hogeschool Utrecht (mr. Ineke van den Berg, zie foto pag. 12 en 13) en de Universiteit van Utrecht (mr. Jet Tigchelaar). Deze onderwijsinstellingen werken mee aan een project om in diverse Afrikaanse Staten de opleidingen en beroepstrainingen voor rechters, advocaten en gerechtsdeurwaarders te helpen ontwikkelen. Het project wordt uitgevoerd door het Center for International Legal Cooperation en MDF Training & Consultancy. In Rwanda werkt Niyibizi onder meer samen met de hoogleraar Rechtssociologie Nick Huls, die voor twee jaar op het Institute of Legal Practice and Development (ILPD) gedetacheerd is.

DIGITALISERING RECHTSPRAAK

VOOR DOSSIER
VERDACHTE A.B. TE U.
SCAN HIER
DE QR-CODE
↓

Gerechtsdeurwaarders en innovatie in het rechtsbestel

De crisis dwingt tot het maken van keuzes die verder niet goed uit te leggen zijn. Kijk maar naar de verhoging van het griffierecht. Wat de minister ook beweert: deze forse verhoging werpt hoe dan ook een drempel op voor rechtzoekenden om een zaak aan de rechter voor te leggen. Een ruwe manier van bezuinigen die afbreuk doet aan de rechtszekerheid van de burger.

Aan de andere kant kan de noodzaak tot bezuiniging innovierend werken. De KBvG denkt graag mee vanuit de gedachte dat innovatie en efficiëntie mogelijk zijn zonder de fundamentele beginselen van onze rechtsstaat aan te tasten.

Onze informatie-uitwisseling met de schuldhulpverleners is als innovatie te bestempelen. Door in een vroeg stadium de elektronische communicatie tussen beide beroepsgroepen te openen, wordt voorkomen dat een schuldenaar die zich al gemeld heeft voor schuldhulpverlening wordt gedagvaard.

Nog een innovatie- en efficiëntieslag waar de KBvG aan de oorsprong heeft gestaan, is de digitale aanbrengring van de dagvaarding. Gaat de dagvaarding tot op heden nog met de post naar de griffie, tengevolge van de wet digitale aanbrengring dagvaarding (DAD) zal deze binnenkort door de gerechtsdeurwaarder elektronisch worden aangebracht bij de griffie. Een project dat in goede samenwerking met de Raad voor de rechtspraak nog voor de zomer haar testfase zal hebben gehad.

Klinkende voorbeelden van innovatieve en efficiënte ontwikkelingen die de rechtsbedeling ten goede komt. En we hebben meer ideeën. Er valt nog veel te verbeteren aan het verdere traject. Zo wordt een gedaagde partij nu nog opgeroepen voor een rolzitting tegen een vaste dag en tijd. De rechtspraak weet niet hoeveel gedaagden er worden opgeroepen, hoeveel er zullen verschijnen, wie er verweer voert en wie het wel met de vordering eens is. Dat kan op eenvoudige wijze veel beter. In ons voorstel kan de gedaagde partij binnen een zekere termijn aan de oproepende gerechtsdeurwaarder kenbaar maken of en op welke wijze hij gevolg wenst te geven aan zijn oproeping om in recht te verschijnen. De gedaagde kan dan bijvoorbeeld aangeven dat hij het met de vordering eens is, maar niet kan betalen. Een andere optie is dat gedaagde aangeeft juist wel verweer te willen voeren tegen de vordering. Door deze aanpak kan de gerechtsdeurwaarder de zaken uiteindelijk niet alleen digitaal aanbrengen voor de eisende partijen, maar kan hij de zaken ook gesorteerd aanleveren. De gerechtsdeurwaarder brengt die zaken waarin de gedaagde verweer wil voeren gescheiden aan van die zaken waarin dat niet het geval is. Deze gefilterde aanlevering geeft grote mogelijkheden voor een efficiënte behandeling van de zaken door de rechtspraak.

Deze nieuwe manier van aanleveren door de gerechtsdeurwaarder biedt ook veel mogelijkheden gezien de door de minister van Veiligheid en Justitie aan het parlement gezonden innovatieagenda¹ waarin vernieu-

wingen in het rechtsbestel worden aangekondigd. Zo zou een schuldenaar na de oproeping kunnen aangeven gebruik te willen maken van de mogelijkheid om de procedure digitaal te vervolgen² of zelfs de zaak buiten de rechter af te willen doen door te opteren voor de mogelijkheid van arbitrage.

De positie van de gerechtsdeurwaarder aan het begin van de procesleiding biedt niet alleen een stevige juridische en feitelijke basis voor de procedure (klopt het adres, klopt de gedaagde partij, zijn er geen feitelijke of juridische beletselen), maar biedt ook kansen voor een moderne en efficiënte 'doorverwijzing op maat'.

Dat is dan weer een voorbeeld waarbij bezuinigingen een besparing van kosten oplevert die geen afbreuk doet aan de rechtszekerheid en gepaard gaat met een verbetering van de kwaliteit van de rechtspleging.

*Mr. John Wisseborn,
voorzitter van het bestuur van de KBvG*

1 www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/10/31/innovatieagenda-rechtsbestel.html.

2 Bijvoorbeeld bij de in de innovatieagenda genoemde zogeheten 'e-kantonrechter'.

AGENDA

Vergaderdata bestuur

07-05-2012	Kantoor KBvG
04-06-2012	Kantoor KBvG
03-09-2012	Kantoor KBvG
01-20-2012	Kantoor KBvG
05-11-2012	Kantoor KBvG
03-12-2012	Kantoor KBvG

Vergaderdata ledenraad

21-06-2012	Hilton Royal Parc Soestduinen
20-09-2012	Hilton Royal Parc Soestduinen
08-11-2012	Hilton Royal Parc Soestduinen
20-12-2012	Hilton Royal Parc Soestduinen

Algemene Ledenvergadering

12-05-2012	Hilton Royal Parc Soestduinen
24-11-2012	Hilton Royal Parc Soestduinen

Themadag

11-05-2012	Hilton Royal Parc Soestduinen
------------	-------------------------------

FILTERFUNCTIE GERECHTSDEURWAARDER IN HET KADER VAN DE MODERNISERING VAN DE RECHTSINGANG

Uit cijfers van de Raad voor de Rechtspraak blijkt dat in een groot deel van de incasso-zaken geen verweer wordt gevoerd en een verstekvonnis wordt gewezen. De instroom van kantonhandelszaken, uitgedrukt in aantallen aangebrachte dagvaardingen, was in 2007, 2008 en 2009 achtereenvolgens 487.625, 555.763 en 602.633. De daarbij behorende verstekpercentages waren respectievelijk 71%, 73% en 75%. De instroom van handelszaken bij de sector civiel was in 2007 34.236, in 2008 36.505 en in 2009 40.802. De daarmee corresponderende verstekpercentages waren 35%, 35% en 40%.

Innovatie: Filter verstek- en verweezaken zo vroeg mogelijk

Op 31 oktober 2011 heeft de minister van Veiligheid en Justitie zijn innovatieagenda voor het rechtsbestel gestuurd. In de toelichting op deze agenda geeft de minister aan dat het stelsel van geschiloplossing bij de tijd dient te zijn en in moet spelen op veranderende wensen en behoeften in de samenleving. De minister acht innovatie noodzakelijk. De KBvG heeft in het kader van deze innovatieagenda een voorstel geformuleerd ten behoeve van een efficiënt rechtsbestel. Naar de mening van de KBvG moet in het

vroegst mogelijke stadium een onderscheid worden gemaakt tussen incassozaken die bij verstek kunnen worden afgedaan en incassozaken waarin verweer wordt gevoerd en waarin dus beslechting van een geschil door de rechter zal moeten volgen. Daardoor wordt op de rechter als geschilbeslechter pas een beroep gedaan in die gevallen waarin bij de aanbrenging ter griffie bekend is dat de verweerder de vordering betwist. Het verkrijgen van een titel tot verhaal van onbetwiste geldvorderingen wordt zo sterk vereenvoudigd. Om dit te bereiken, stelt de KBvG een nieuwe procedure voor voor de rechtsingang bij incassozaken: het filtermodel voor incassozaken.

Het filtermodel

Het filtermodel beschrijft een alternatief voor de dagvaardingsprocedure, te gebruiken in zaken die onbetwiste geldvorderingen betreffen. De voorgestelde nieuwe procedure vangt aan met de betekening van de rechtsvordering (dagvaarding) door de gerechtsdeurwaarder in opdracht van de schuldeiser. De verweerder kan binnen een bepaalde termijn schriftelijk laten weten dat hij de vordering betwist. Na de betekening van de rechtsvordering zijn er aldus drie mogelijkheden:

- de vordering wordt betaald
- de verweerder laat niet van zich horen
- de gerechtsdeurwaarder ontvangt een verweerschrift

Op de betekening van de rechtsvordering volgt in de gevallen waarin betaling is uitgebleven inschakeling van de rechter. Het aanbrengen van de zaken ter griffie vindt plaats op de wijze zoals beschreven in de Wet elektronische indiening dagvaarding, hetgeen volledig in lijn is met hetgeen in de innovatieagenda van de minister van Veiligheid en Justitie wordt opgemerkt over de digitale toegankelijkheid van de rechtspraak. Als er tijdig een verweerschrift is ingediend bij de gerechtsdeurwaarder, dan wordt dat tegelijkertijd ingediend. Alle incassozaken worden aangeleverd op één punt. Dit is inherent aan elektronische indiening. De wijze van aanlevering maakt het mogelijk de zaakstromen te scheiden. Het ligt immers voor de hand dat verstekken op een andere wijze kunnen worden afgedaan dan verweezaken. Het verkrijgen van een titel tot verhaal van onbetwiste geldvorderingen wordt zo sterk vereenvoudigd. Rechter en griffie kunnen hun tijd en energie dan voornamelijk wijden aan vorderingen waarover een geschil bestaat. De

eiser in een incassozaak geeft de gerechtsdeurwaarder rechtstreeks of via zijn advocaat of andere intermediair opdracht tot betekening van de rechtsvordering. De tussenkomst van de gerechtsdeurwaarder waarborgt ook in dit model een rechtsingang die de belangen van partijen in gelijke mate respecteert.

Het procesmodel samengevat

1. Op verzoek van de eiser betekent de gerechtsdeurwaarder de rechtsvordering aan de verweerder.
2. Bij de betekening wordt de verweerder een termijn gesteld waarbinnen hij kenbaar kan maken dat hij de vordering betwist. De kennisgeving geschiedt aan de gerechtsdeurwaarder, op een papieren drager of met een elektronisch middel dat door de wet voor dat doel is aangewezen.
3. Ontvangt de gerechtsdeurwaarder een verweerschrift, dan roept hij de verweerder op tegen de zitting van de bevoegde rechter. De bestaande scheidslijn tussen zaken waarin partijen in persoon kunnen procederen en zaken waarin zij bij advocaat dienen te verschijnen wordt gehandhaafd.
4. De zaken die op de betekening van de rechtsvordering niet zijn afgedaan, worden elektronisch aangebracht op een centraal punt.
5. In al die gevallen wordt het exploit van betekening van de rechtsvordering ingediend. Kwam er een verweerschrift binnen dan dient de gerechtsdeurwaarder bovendien in: dat verweerschrift en het stuk waaruit de oproeping blijkt.
6. Bij de aanlevering wordt op basis van een ambtelijk rapport van de gerechtsdeurwaarder onderscheid gemaakt tussen zaken waarin geen verweerschrift is ontvangen en zaken waarin dat wel is gebeurd.
7. In zaken waarin geen verweerschrift is ontvangen wijst de rechter aanstonds vonnis bij verstek.
8. Zaken waarin wel een verweerschrift werd ontvangen worden behandeld ter zitting van de rechtbank waartegen de verweerder werd opgeroepen.
9. In zaken waarin partijen in persoon kunnen procederen, kan de verweerder zijn conclusie of akte ook nemen met gebruikmaking van een door de wet daartoe aangewezen elektronisch middel.

PERSONALIA (bijgewerkt tot 4 april 2012)**Beëdigd**

F.H. Koperdraad	Zutphen	15-03-2012
R.C.M. Treffers	Breda	28-03-2012
Mw. G. Ganesh	Amstelveen	02-04-2012
D. Rabs	Groningen	04-04-2012
G. van Puivelde	Leiden	15-04-2012

Waargenomen	Waarnemer	Plaats	Van	Tot
W. ter Avest	E. van der Ploeg	Groningen	19-10-2011	19-09-2012
J.A. van den Bos	M.L.B. Mak	Arnhem	01-08-2009	01-07-2012
Mw. G.G. Breunissen	E.H. Vroegop	Wageningen	01-02-2011	01-08-2012
A.J. Beugeling	E.A. Dragstra	Heerenveen	01-03-2011	01-09-2012
W.H.W. Cock	Mw. Y. Keijzer-Dijkhuis	Groningen	01-10-2008	01-03-2013
W.H.M. van Eijsden	Mw. B.H.W. Heesakkers	Roermond	01-09-2010	01-03-2013
M.P. Harten	W.C.H. Sennef	Den Haag	25-01-2011	25-07-2012
A.M. Heering	G.R. Dijk	Apeldoorn	01-12-2011	01-06-2012
B.J.M. Heutinck	M.G. de Jong	Doetinchem	18-05-2010	18-05-2012
E.G.H.J. Hofstee	M.T. van den Borg	Buitenpost	15-12-2011	15-06-2012
A.P. Jacobs	J.L.M. Vercoulen	Venlo	01-11-2008	01-03-2013
J.D. Kuik	Y. van Dongen	Eindhoven	22-04-2011	01-04-2013
F. van der Meijde	A.V. den Heijer	Den Haag	01-01-2009	01-03-2013
M.W.F. Nyqvist	P.F. van den Berg	Utrecht	14-06-2011	01-06-2012
H. Peet	M. van Lingen	Rotterdam	01-02-2011	01-08-2012
H. Pranger	E.A. Dragstra	Assen	01-03-2011	01-09-2012
M.S.C. Roos	W. Kistemaker	Spijkenisse	18-04-2011	01-01-2013
R.P.A. Schuman	Mw. R.P.S. Schuman	Wageningen	01-04-2012	01-10-2012
J.H.L. Sinkiewicz	Mw. J.W.W.M. Boers	Maastricht	01-04-2011	01-10-2012
G. Swagerman	Mw. C.M. Bakker	Amsterdam	14-11-2011	14-05-2012
P. Taal	Y.C.M. van Korven	Eindhoven	22-04-2011	01-04-2013
J.P.J.J. Timmermans	Mw. J.M.J. Timmermans	Bergen op Zoom	01-06-2011	01-06-2012
G.H.J. Touber	J. Hutten	Amsterdam	01-03-2012	01-06-2012
M. van der Velden	J. Hutten	Amsterdam	01-03-2012	01-06-2012
P. Weij	F.H. Koperdraad	Zutphen	15-08-2010	01-07-2012
A.W. Wijnhold	R. Versluijs	Dordrecht	01-07-2011	01-07-2012
J.W. Wigt	J.G. van Urk	Leiden	01-04-2012	01-10-2012
A. de Wit	J.M. Esseboom	Breda	01-02-2009	01-03-2013

Nieuwe leden van de KBvG

W.P.M. van den Broek	Hilversum	per 20 februari 2012
F.R. Planken	Arnhem	per 21 februari 2012
F. Geleijnse	Vlaardingen	per 1 maart 2012
E.D.B. Londema	Drachten	per 1 maart 2012
C.P. Kemp	Haarlem	per 1 maart 2012
Mw. S.A.G. Wolffenbuttel	Hengelo	per 15 maart 2012
K.W.A. van der Meer	Alkmaar	per 19 maart 2012
R. Onel	Arnhem	per 19 maart 2012
Mw. S. Jeuring	Emmen	per 27 maart 2012
Mw. H. Kampman	Zwolle	per 1 april 2012
P.G. Nijenhuis	Hengelo	per 1 april 2012
Mw. A.A. Vreeken	Rotterdam	per 1 april 2012
A.J. Eppink	Amstelveen	per 1 april 2012
J.M. Labrujere	Amsterdam	per 3 april 2012

Gedefungeerd

W. ter Avest	Groningen	1 maart 2012
R.P.A. Schuman	Wageningen	1 april 2012
J.W. Wigt	Leiden	1 april 2012
mr. A.C.J.J.M. Seuren	Oss	1 mei 2012

Wijziging vestigingplaats

	Was	Is	m.i.v.
L. van Nimwegen	Sommelsdijk	Hellevoetsluis	15 maart 2012
J.J.A. Leijten	Maarssen	Utrecht	1 april 2012
mr. F. van Horssen	Leiden	Zoetermeer	1 mei 2012
Mw. P.H. Stockmann	Veghel	Eindhoven	1 juni 2012

PARITAS PASSÉ¹

Ongelijke incassobevoegdheden en de gevolgen daarvan voor schuldeisers en schuldenaren.

De afgelopen jaren is de ongelijkheid in bevoegdheden van schuldeisers toegenomen. Van gelijkberechtiging van schuldeisers is al lang geen sprake meer. De MKB-schuldeiser staat achter in de rij. Deze verdringing heeft tot gevolg dat menig schuldeiser bij de toepassing van zijn bevoegdheden tot het uiterste gaat. Gevolg daarvan is dat schuldenaren op een besteedbaar bedrag voor hun levensonderhoud onder de beslagvrije voet terecht komen.

De Hogeschool Utrecht en de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR) hebben in opdracht van de Koninklijke Beroepsorganisatie van Gerechtsdeurwaarders (KBvG) onderzoek gedaan naar ongelijke incassobevoegdheden en de gevolgen daarvan voor de schuldenaar. Het rapport Paritas Passé vormt daarvan het resultaat.

Door **mr. A. Moerman** en **mr. I. van den Berg**²

INLEIDING

In de afgelopen jaren zijn voor bepaalde schuldeisers nieuwe bevoegdheden gecreëerd. Zo mogen verhuurders, zorgverzekeraars en kinderopvanginstellingen beslag leggen op respectievelijk de huur-, zorg- en kinderopvangtoeslag. Voor zorgverzekeraars geldt na 6 maanden premieachterstand, dat het College voor Zorgverzekeringen een veel hogere bestuursrechtelijke premie rechtstreeks van het inkomen mag innen (bronheffing). De belastingdienst, gemeenten en waterschappen hebben de bevoegdheid gekregen om de aanslag rechtstreeks van de bankrekening af te schrijven (de zogenaamde overheidsvordering). Daarnaast speelt de hypotheekverstrekker een grotere rol onder schuldeisers omdat woningen moeilijker verkoopbaar zijn geworden. De hypotheekverstrekker beschikt direct over een executoriale titel (art. 3:260 lid 1 jo 268 BW) en kan de woning laten veilen of onderhandse verkopen, al dan niet voorzien van een onherroepelijke volmacht tot onderhandse verkoop, afgegeven door de schuldeiser. Hij kan ook direct loonbeslag leggen voor het gehele en meestal niet onaanzienlijke bedrag van de lening. Op zich is dit geen nieuwe bevoegdheid, maar wel een nieuw fenomeen. In de praktijk zorgt dit ervoor dat de hypotheekverstrekker een groot gedeelte van het voor beslag vatbare gedeelte van het inkomen ontvangt.

Het toepassen van deze bijzondere bevoegdheden moet worden gezien in het licht van bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen. We bespreken in het kort deze ontwikkelingen en laten in een vier-tal casus zien welke (nieuwe) bevoegdheden er zijn, hoe die verschillende bevoegdheden op elkaar inwerken en welke effecten dit uiteindelijk heeft voor de schuldenaar en de schuldeiser. We sluiten af met de conclusie en aanbevelingen.

CONTEXT VAN DE PROBLEMATIEK

De toenemende bijzondere bevoegdheden van schuldeisers spelen zich af in een context waarin het aantal huishoudens met problematische schulden groeit. In 2010 was de schuldenproblematiek al zo groot dat één op de tien huishoudens zich in een problematische schuldsituatie bevond.³

Bij degenen die niet willen betalen zijn de bijzondere bevoegdheden instrumenten die bijdragen aan een effectieve en efficiënte incasso, maar bij de 'niet-kunners' die zich in een problematische schuldsituatie bevinden ligt dit anders. Onvoorziene tegenslagen, een scheiding, ziekte of ontslag, kunnen bijdragen aan forse schulden. Voor een substantieel deel van die schuldenaren geldt bovendien dat zij niet alleen financiële maar ook immateriële problemen hebben.

Binnen deze context wordt bovendien het creditmanagement steeds professioneler en meer economisch gericht vormgegeven,

worden vorderingen op grote schaal verkocht aan partijen die buiten de relatie van de oorspronkelijke schuldenaar en schuldeiser staan, en waarbij gerechtsdeurwaarders binnen hun beroepsgroep te maken hebben gekregen met de invoering van marktwerking en de opheffing van de territoriale afbakening van hun werkgebied. Dit heeft er toe geleid dat schuldeisers vaker prijsafspraken maken met gerechtsdeurwaarders over hun diensten. Prestatieafspraken als 'bonus/malus' regelingen en benchmarking worden daarbij gebruikelijker. Contracten met dergelijke elementen werken drukverhogend om maximaal te incasseren en daarbij alle geoorloofde instrumenten al dan niet in combinatie in te zetten. De in 2001 ingevoerde landelijke bevoegdheid heeft er aan bijgedragen dat gerechtsdeurwaarders door het hele land werken. Voordien hadden huishoudens met een problematische schuldsituatie vaak voor meerdere vorderingen met een beperkt aantal lokale gerechtsdeurwaarders te maken. De gerechtsdeurwaarders konden door hun betrokkenheid bij diverse zaken met een breder beeld van de situatie tot een passende oplossing komen. In de huidige situatie komt dat minder vaak voor. De afstand tussen de meeste gerechtsdeurwaarders en de debiteur is groter geworden. Bij gebrek aan centrale informatie weten gerechtsdeurwaarders vaak niet of en zo ja hoeveel collega's bij dezelfde schuldenaar bezig zijn om vorderingen te innen.

CASUS 1. BESLAG OP TOESLAGEN

Sinds 2006 worden huishoudens met een laag inkomen door middel van speciale toeslagen gecompenseerd voor de kosten van huur, zorgverzekering en kinderopvang. Om er voor te zorgen dat de toeslagen daadwerkelijk voor deze kosten gebruikt worden en niet in beslag genomen worden door andere schuldeisers, geldt een beslagverbod.⁴ Het beslagverbod kent echter de volgende drie uitzonderingen:

- de verhuurder mag beslag op de huurtoeslag leggen;
- de zorgverzekeraar mag beslag op de zorgtoeslag leggen;
- de kinderopvanginstelling mag beslag op de kinderopvangtoeslag leggen.

Beslag op toeslagen komt vaak voor. In 2009 is 45000 keer beslag op toeslagen gelegd.⁵ Dat bijvoorbeeld een verhuurder beslag op de huurtoeslag mag leggen is op zichzelf niet zo vreemd, want vermoedelijk is de huurtoeslag in het verleden niet aan de huur besteed, waardoor een huurschuld is ontstaan.

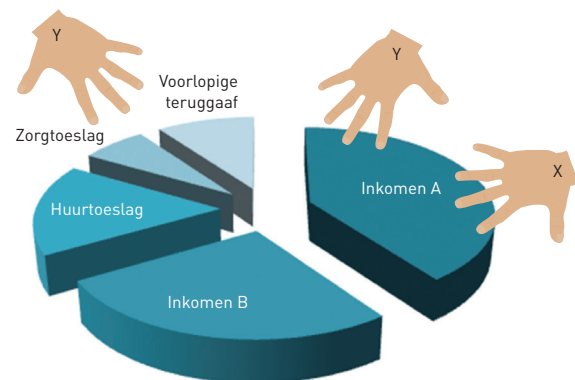
Gevolg van het beslag is echter wel dat de huurtoeslag afgeboekt wordt op de schuld waarvoor de executoriale titel is verleend, en dus niet meer aan de lopende huur besteed kan worden. De kans is dan ook groot dat een nieuwe huurschuld ontstaat. Het is zelfs mogelijk dat een vroegere verhuurder beslag op een huurtoeslag legt die eigenlijk bestemd is voor de huur verschuldigd aan de huidige verhuurder. Volgens de rechtbank Almelo is dit geoorloofd.⁶ Hetzelfde zal ook voor de andere toeslagen gelden.

Voor het probleem dat de toeslag vanwege het beslag niet gebruikt kan worden om de lopende betalingsverplichting te voldoen, is inmiddels een ontsnappingsroute gevonden. Het is namelijk mogelijk om op grond van art. 475f Rv de kantonrechter te verzoeken om voor het beslag op de huur- of zorgtoeslag de beslagvrije voet van overeenkomstige toepassing te verklaren. Vereist hiervoor is

dat de debiteur aantoonbaar over onvoldoende middelen van bestaan te beschikken. In een procedure aanhangig gemaakt bij de kantonrechter Arnhem ging het over de situatie dat iemand met een bijstandsuitkering een huur moest betalen van € 545, terwijl hij vanwege een beslag niet over de huurtoeslag ad. € 274 kon beschikken. De kantonrechter bepaalde bij het beslag op de huurtoeslag de beslagvrije voet van overeenkomstige toepassing met het gevolg dat er slechts € 16,87 onder het beslag viel.⁷

Bij combinatie van beslag op inkomen en beslag op toeslag krijgen andere schuldeisers minder en moet de beslagvrije voet worden aangepast.

Beslag op toeslagen leidt dus op zichzelf al tot allerlei problemen. Er ontstaan extra problemen wanneer naast beslag op toeslagen ook beslag op het inkomen wordt gelegd. Er is een aantal jaren discussie gevoerd over de vraag of de beslagvrije voet die geldt voor het beslag op het inkomen moet worden verhoogd wanneer de huur- of zorgtoeslag niet ontvangen wordt. Immers, volgens art. 475d lid 5 Rv moet de beslagvrije voet worden verhoogd met de woonkosten en de premie ziektekostenverzekering en verminderd met de 'ontvangen' huur- en zorgtoeslag. Punt van discussie was of het hier gaat om ontvangen in juridische zin (deel gaan uitmaken van het vermogen) of om ontvangen in feitelijke zin (er feitelijk over kunnen beschikken)?

Figuur 1: twee crediteuren met ongelijke bevoegdheden leggen beslag op verschillende onderdelen van het inkomen

Om duidelijkheid over deze kwestie te krijgen hebben de KBvG en de LOSR een proefprocedure bij de rechtbank Den Bosch geëntamerd.⁸ De rechtbank kwam met een beroep op de parlementaire geschiedenis tot het standpunt dat de beslagvrije voet er voor moet zorgen dat de schuldenaar "juist genoeg in handen krijgt om de lopende kosten van het bestaan te voldoen" en dus niet verminderd mag worden met de huur- of zorgtoeslag, wanneer daar beslag op is gelegd.

Dit betekent dat bij een combinatie van beslag op inkomen en beslag op huur- of zorgtoeslag, de beslagvrije voet die geldt voor het beslag op het inkomen moet worden aangepast. En dit heeft tot gevolg dat schuldeisers die beslag op het inkomen hebben gelegd minder krijgen dan de verhuurder of zorgverzekeraar. Er treedt een verdringingseffect op. Wanneer bijvoorbeeld een zorgverzekeraar beslag op de zorgtoeslag ad € 145 legt, krijgt de schuldeiser die beslag op het loon heeft gelegd € 145 minder. Deze schuldeiser zal hier veelal geen genoegen mee nemen en andere maatregelen aankondigen.

CASUS 2. WANBETALERSREGELING ZORGVERZEKERING

Een ander voorbeeld van een bijzondere bevoegdheid die verdringingseffecten tot gevolg heeft, is per 1 september 2009 ingevoerd met de wanbetalersregeling zorgverzekering.⁹ In de kern komt deze regeling er op neer dat na een periode van 6 maanden premieachterstand bij de zorgverzekeraar in plaats van een privaatrechtelijke premie, een bestuursrechtelijke premie verschuldigd is. Bijzonder is dat deze premie preferent is¹⁰ en bovendien veel hoger is dan de normale premie, namelijk 130% van de standaard zorgpremie.¹¹ In 2012 komt 130% van de standaardpremie neer op € 154,48 per persoon per maand.

De wanbetalersregeling heeft bij 'niet-kunners' het effect dat het steeds moeilijker wordt om de premieachterstand in te lopen.

Het College voor zorgverzekeringen (CVZ), belast met de premie-inning, kan op relatief eenvoudige wijze de premie op het loon of de uitkering in laten houden (bronheffing). De bestuursrechtelijke premie zal als eerste op het netto inkomen worden ingehouden. Het gaat hiermee vóór op andere netto inhoudingen, maar ook vóór op een eventueel derdenbeslag.¹²

Wanneer betrokkene een aan het minimuminkomen gerelateerde uitkering ontvangt (zoals bijstand) dan kan slechts 100% van de premie via bronheffing worden geïnd. De resterende 30% wordt dan afzonderlijk via aanmaning en eventueel dwangbevel ingevorderd door het CJIB.

Wanneer bronheffing in z'n geheel niet lukt, bijvoorbeeld omdat de werkgever niet bekend is of omdat betrokkene studiefinanciering ontvangt, dan vindt de invordering van de premie volledig door het CJIB plaats. Het CJIB stuurt rekeningen en aanmaningen. Wanneer niet betaald wordt, kan het CJIB dwangbevelen laten betekenen, beslag laten leggen e.d.

Betrokkene is net zo lang de hoge bestuursrechtelijke premie verschuldigd tot dat de volledige achterstand aan de zorgverzekeraar is voldaan, of tot dat in het vooruitzicht van een schuldregeling een zogenaamde stabilisatieoverkomst tot stand komt, een minnelijke schuldregeling overeengekomen wordt, of sprake is van toelating tot de WSNP.

Deze wanbetalersregeling heeft in zichzelf al onwenselijke effecten. In de praktijk blijken de mensen met een premieachterstand vooral

Figuur 2: bij achterstanden op de zorgpremie kan het voorkomen dat vier partijen tegelijkertijd incasseren

'niet-kunners' in plaats van 'niet-willers' te zijn. De hogere bestuursrechtelijke premie heeft bij 'niet-kunners' geen afschrikkend effect. De hogere premie heeft vooral als effect dat het alleen maar moeilijker wordt om de premieachterstand bij de zorgverzekeraar in te lopen.

Daarnaast heeft de wanbetalersregeling tot gevolg dat op z'n slechtst wel vier partijen bezig zijn om bij dezelfde persoon de premie te innen.

Daarnaast verdringt de bestuursrechtelijke premie andere schuldeisers. De premie is preferent. Maar ook als het CJIB geen beslag legt, heeft de premie effect op een loonbeslag dat door een andere schuldeiser is gelegd. Bij de beslagvrije voet moet namelijk rekening worden gehouden met de premie ziektekostenverzekering. De hogere bestuursrechtelijke premie (130%) komt in de plaats van deze premie. Meestal zal de concurrente schuldeiser het hier niet bij laten en andere maatregelen nemen, zoals (het aankondigen van) beslag op inboedel.

CASUS 3. DE OVERHEIDSVORDERING

Vanaf november 2009 heeft de belastingdienst een nieuwe bevoegdheid gekregen om schulden te innen, namelijk de overheidsvordering.¹³ De overheidsvordering is een vorm van vereenvoudigd derdenbeslag onder de bank. Naast de belastingdienst mogen ook waterschappen, provincies en gemeenten dit incasso-instrument hanteren.

De overheidsvordering vindt vrijwel volledig geautomatiseerd plaats. Het lijkt qua werkwijze op een 'automatisch incasso', maar dan zonder toestemming van de rekeninghouder en zonder recht op storting. Er komen weinig mensenhanden aan te pas en daarom is het een goedkoop invorderingsinstrument. Het is uiteindelijk de bedoeling dat de overheidsvordering massaal wordt toegepast bij de

invordering van belastingschulden tot € 1000. Pas wanneer de overheidsvordering geen succes heeft worden de andere meer arbeidsintensieve invorderingsinstrumenten, zoals de loonvordering, gebruikt. Voor het toepassen van de overheidsvordering gelden een aantal extra voorwaarden die hier niet worden besproken.¹⁴

De overheidsvordering is een zeer efficiënt middel voor de overheid omdat er vrijwel geen mankracht aan te pas komt. Daarnaast zijn er voor de overheid andere voordelen. Zo omvat de overheidsvordering niet alleen het saldo op het moment dat de vordering gedaan wordt, maar ook alle bijschrijvingen gedurende een week daarna. Dat is ruimer dan bij een gewoon bankbeslag. Bovendien mag er ook beslag worden gelegd op de kredietruimte. Bij bankbeslag heeft de Hoge Raad in hoogste instantie bepaald dat beslag op de kredietruimte niet mogelijk is.¹⁵ Voor de overheidsvordering geldt echter dat deze ook ten laste kan komen van een eventuele kredietfaciliteit die gekoppeld is aan de betaalrekening. Kortom, de overheidsvordering kan een roodstand tot gevolg hebben.

Bij de overheidsvordering is beslag op kredietruimte mogelijk en hoeft geen rekening te worden gehouden met de beslagvrije voet.

Een ander verschil betreft de beslagvrije voet. Voor bankbeslag geldt geen beslagvrije voet of beslagverboden. Wel blijkt uit allerlei jurisprudentie dat, wanneer bij de uitwinning van het beslag de beslagvrije voet of een beslagverbod getroffen wordt, dit onder omstandigheden onrechtmatig is.¹⁶ Uit de parlementaire behandeling blijkt dat voor de overheidsvordering geen rekening zal worden gehouden met de beslagvrije voet of beslagverboden.¹⁷

Een ander punt van verschil betreft het recht om te verrekenen. De bank heeft wanneer zij een vordering heeft op de rekeninghouder en er door een andere schuldeiser beslag wordt gelegd op de bankrekening, het recht om te verrekenen.¹⁸ De bank gaat dan voor op de schuldeiser die beslag heeft gelegd. Voor de overheidsvordering geldt dit niet. De overheid gaat voor op de bank.

Met de beschrijving van alle voordelen, wordt bijna vergeten dat de overheidsvordering voor de debiteur een zeer ingrijpend instru-

Figuur 3: bij toepassing van de overheidsvordering kunnen verschillende vorderingen naast elkaar worden geïncasseerd

ment is, zeker wanneer er sprake is van een problematische schuldsituatie. De overheidsvordering heeft ingrijpende gevolgen, omdat het geld rechtstreeks van de bankrekening wordt afgeschreven en daarmee andere betalingsverplichtingen kan doorkruisen. Bijzonder hierbij is dat de overheidsvordering zelfs een roodstand tot gevolg kan hebben. Aangezien de overheidsvordering door verschillende overheden kan worden toegepast, kan door samenloop de impact nog groter zijn. De overheidsvordering werd de afgelopen periode vooral toegepast bij de invordering van motorrijtuigenbelasting.¹⁹ Inmiddels zijn ook waterschappen en gemeenten dit instrument aan het implementeren. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de overheidsvordering ook toegepast wordt bij andere belastingen en toeslagen. In voorkomende gevallen kunnen dan diverse vorderingen naast elkaar direct van de bankrekening geïncasseerd worden. Dat lopende betalingsverplichtingen door de overheidsvordering doorkruist kunnen worden heeft grote gevolgen.

CASUS 4. DE HYPOTHECAIRE GELDSCHIETER

De hypotheekverstrekker neemt een steeds grotere rol in onder schuldeisers omdat woningen moeilijker verkoopbaar zijn geworden. De hypotheekverstrekker beschikt over een executoriale titel (art. 3:260 lid 1 jo 268 BW) en kan de woning veilen of onderhands verkopen, al dan niet voorzien van een onherroepelijke volmacht tot onderhandse verkoop. Hij kan ook direct loonbeslag leggen voor het gehele en meestal niet onaanzienlijke bedrag van de lening. Op zich geen nieuwe bevoegdheid, maar van de laatste mogelijkheid werd in het verleden meestal geen gebruik gemaakt omdat sprake was van overwaarde. In de dagelijkse praktijk blijkt dat bij betalingsachterstand voor het gehele bedrag van de hypotheecaire lening beslag wordt gelegd op het loon, omdat de hypotheek in geval van betalingsachterstand volledig opeisbaar wordt. Wanneer er meerdere beslagleggers zijn zal, vanwege de opeisbaarheid van de totale lening, vrijwel de volledige opbrengst van het beslag naar de hypotheekverstrekker gaan. Feitelijk zal de hypotheekverstrekker dus een groot gedeelte van het voor beslag vatbare gedeelte van het inkomen ontvangen. Volgens de Voorzieningenrechter Rechtbank Rotterdam is deze werkwijze geoorloofd en is de bank bevoegd om loonbeslag te leggen voor de volledig opeisbare lening en is de bank niet verplicht de woning te verkopen.²⁰ Zeker in combinatie met de onherroepelijke volmacht tot onderhandse verkoop leidt deze werkwijze tot een hoge mate van onvrijheid voor de debiteur en verlies van verhaalsmogelijkheden voor de andere crediteuren.

CONCLUSIE

De verschillende nieuwe bijzondere bevoegdheden van schuldeisers hebben tot gevolg dat deze schuldeisers in staat zijn om een aanmerkelijk groter deel van hun vordering te innen dan andere schuldeisers. Daarnaast zijn er maatschappelijke ontwikkelingen die ervoor zorgen dat ook degenen zonder die bevoegdheden alles proberen om toch nog iets te kunnen incasseren. Dit betekent voor de door hen ingeschakelde incassobureaus en gerechtsdeurwaarders dat zij de opdracht hebben om links- of rechtsom te proberen de vordering te innen en daarbij alle mogelijkheden te benutten. Dit pakt uiteindelijk met name voor het MKB ongunstig uit, zij staan achter in de rij.

Sdu Commentaar Huurrecht

Een unieke combinatie van een boek en online uitgave

Sdu Commentaar Huurrecht is een multimediale uitgave die titel 4 van het Burgerlijk Wetboek Boek 7 becommentarieert, evenals de Wet op het overleg huurders verhuurder. Per artikel vindt u jurisprudentie, de wetsgeschiedenis en relevante literatuurverwijzingen. Het commentaar wordt naar aanleiding van recente ontwikkelingen bijgewerkt en online gepubliceerd. Zo bent u altijd verzekerd van actueel commentaar. Via hyperlinks klikt u direct door naar de achterliggende teksten. Eenmaal per jaar verschijnt een nieuwe boekeditie. *Sdu Commentaar Huurrecht* sluit naadloos aan bij de praktijk.

www.sducommentaarhuurrecht.nl

Voor de schuldenaren betekent dit dat steeds minder rekening wordt gehouden met diens positie en belang. Schuldhulpverleners, sociaal raadslieden, maatschappelijk werkers en gerechtsdeurwaarders constateren dat het steeds vaker voorkomt dat huishoudens met problematische schulden door de toegenomen incassodruk moeten rondkomen van een bedrag onder de beslagvrije voet. Hierdoor ontstaan nieuwe schulden en/of schulden die oplopen in plaats van afnemen.

Voor een substantieel deel van de schuldenaren geldt bovendien dat zij niet alleen financiële maar ook immateriële problemen hebben. Als gevolg van psychosociale problematiek, verstandelijke beperkingen of een tekort aan basisvaardigheden zoals lezen en schrijven, zijn zij nauwelijks in staat de gerechtsdeurwaarder te voorzien van de benodigde informatie om de beslagvrije voet correct te (laten) berekenen. Vaak weten zij ook niet dat er een correctie in hun voordeel mogelijk is als er beslag is gelegd op verschillende inkomensbestanddelen naast elkaar. Het gevolg van het voorgaande is dat een gerechtsdeurwaarder vaak maar over een deel van de informatie beschikt die hij nodig heeft voor een correcte berekening van de beslagvrije voet.

AANBEVELINGEN

Uitgaande van de gelijkberechtiging van schuldeisers als belangrijk beginsel en de beslagvrije voet als noodzakelijke waarborg voor de schuldenaar om huis, haard, brood en zorg veilig te stellen doen we de volgende aanbevelingen²¹ om te komen tot herstel van evenwicht in incassoland:

1. richt een landelijk beslagregister in;
2. pas een aantal bijzondere incassobevoegdheden aan;
3. zorg voor uitbreiding van de lijst van goederen waarop geen beslag mag worden gelegd;
4. ontwikkel een integrale rijksincasso-visie;
5. voer een incasso-effectrapportage in, als verplicht onderdeel, bij de totstandkoming van nieuwe bevoegdheden.

Over de auteurs

Mr. André Moerman is voorzitter van de signaleringscommissie van de Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden, manager sociaal raadslieden en schuldhulpverlening bij Rijnstad en eigenaar van de website www.schuldinfo.nl

Mr. Ineke van den Berg is hoofddocent bij het Instituut voor Recht van de Hogeschool Utrecht en is bezig met een promotieonderzoek naar wat een gerechtsdeurwaarder in zijn rol als professional moet kunnen en kennen en wat de gewenste opleiding tot kandidaat-gerechtsdeurwaarder moet zijn.

Noot

- 1 Dit artikel is ook verschenen in *BER* 2012, nr. 3.
- 2 N. Jungmann, A.J. Moerman, H.D.L.M. Schruer en I. van den Berg, *Paritas Passé, Debiteuren en crediteuren in de knel door ongelijke incassobevoegdheden*, Hogeschool Utrecht, LOSR/MOgroep, maart 2012.
- 3 Ommeren van, e.a. (2009) *Huishoudens in de rode cijfers*, Panteia, Den Haag.
- 4 Zie art. 45 Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen.
- 5 Zie *Kamerstukken II 2010-2011*, 32505, nr. 3, p. 45.
- 6 Rb Almelo 3 maart 2009, *LJN* BH4739.
- 7 Rb Arnhem 20 oktober 2010, *LJN* BO2067. Zie ook Rb Arnhem 25 juli 2011, *LJN* BR5805 en over zorgtoeslag Rb Zutphen 30 juni 2010, zaaknr. 408617 I AZ 10-3 (niet gepubliceerd).
- 8 Rb Den Bosch 22 juli 2010, *LJN* BP9407.
- 9 Zie met name art. 18a t/m 18f Zorgverzekeringswet. Kamerstuknummer: 31 736.
- 10 Zie art. 18f lid 8 Zvw. De bestuursrechtelijke premie komt direct na het voorrecht van de Rijksbelastingen.
- 11 De hoogte van de standaardpremie wordt jaarlijks door de minister vastgesteld op basis van een raming van de gemiddelde premie die ziektekostenverzekeraars in rekening brengen verhoogd met het eigen risico (zie art. 4 Wet op de zorgtoeslag).
- 12 *Kamerstukken II 2008-2009*, 31 736, nr. 3, p. 44.
- 13 De overheidsvordering werd aanvankelijk 'bankvordering' genoemd. De banken hebben hier bezwaar tegen gemaakt. Zie parlementaire behandeling Wet versterking fiscale rechtshandhaving: Kamerstuknummer 30322.
- 14 Zie art. 1ce Uitvoeringsregeling Invoeringswet 1990. Zie voor de uitwerking van deze voorwaarden Jungmann e.a. 2012, p. 106-107.
- 15 HR 29 oktober 2004, *LJN* AP4504.
- 16 Zie ondermeer: Rb Assen 19 februari 2010, *LJN* BL4599; Rb Amsterdam 16 november 2009, *LJN* BK3544; Rechtbank 's-Hertogenbosch 10 april 2008, *LJN* BC9363; Hof Amsterdam 24 mei 2007, *LJN* BB3135.
- 17 Zie *Kamerstukken II 2005-2006*, 30322, nr. 9, p. 5-6.
- 18 Op basis van art. 25 Algemene bankvoorwaarden kan de bank zelfs verrekenen wanneer de vordering nog niet opeisbaar is.
- 19 Per november 2009 is de belastingdienst gestart met een regionale pilot voor de invordering van motorrijtuigenbelasting. In afwachting van invoering van een nieuw automatiseringssysteem gebeurt het nog handmatig. De resultaten zijn volgens de minister van Financiën positief: "Gemiddeld treft 50% van de vorderingen doel en belastingschuldigen hebben begrip voor de maatregel." Zie: *Kamerstukken I 2009-2010*, 32123, nr. F.
- 20 Rb Rotterdam (vzr.) 17 november 2011, *LJN* BV0437.
- 21 Zie voor deze aanbevelingen en de uitwerking daarvan: Jungmann e.a. 2012, p. 16.

De Praktijk van Ferry

MR. FERRY H.J.
VAN SCHOONHOVEN
FOUNDING PARTNER
LEXENCE

“Met het tijdschrift Huurrecht In Praktijk (HIP) heb ik direct zicht op de belangrijke jurisprudentie en literatuur van de afgelopen periode. Omdat we bij Lexence binnenkort overgaan op tablets, beschouw ik de online juridische informatie attenteringen als een groot pluspunt.” Voor bijna ieder juridisch vakgebied is er een Praktijkblad. Kijk op www.rechtindepraktijk.nl en ontvang gratis uw eerste exemplaar.

Je moet doen waar je goed in bent.

DeurwaardersPortal geeft opdrachtgevers en debiteuren inzicht. Altijd en overal.

Betalen via iDeal

SSL beveiligd

Geschikt voor iPad

Alle browsers

Management rapportages

Een digitaal loket gekoppeld aan uw eigen dossiersysteem (denk aan Eurodossier, Otho, Acces):

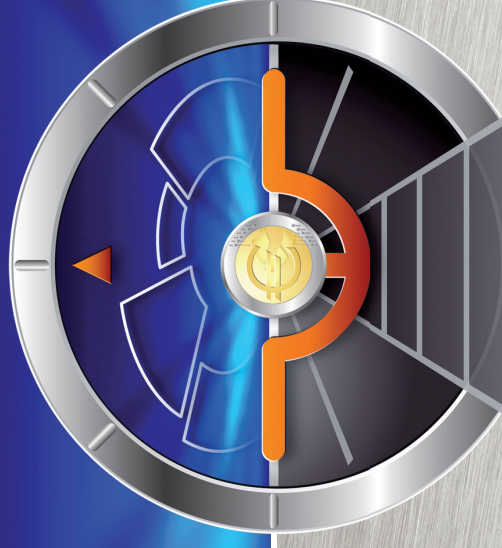
- Opdrachtgevers kunnen hun dossiers online bekijken en de complete voortgang volgen (incl. mutaties, correspondentie), tevens hebben zij de mogelijkheid te reageren op verzoeken van uw kant.
- Debiteuren kunnen openstaande posten inzien én direct betalen.
- U heeft inzicht in automatische rapportages of koppelt eenvoudig uw eigen rapportages.

Ons online dossier portal is hét instrument voor deurwaarders en incassokantoren.

We geven graag een demo bij u op kantoor.

light

helder • scherp • online

Wij zijn bezig met de toekomst, u ook?

Scan de QR-code voor meer informatie over EuroDossier, dé credit management softwareoplossing.

Eurosystems levert software aan:

- Business Process Outsourcing organisaties
- Debiteurenbeheerafdelingen
- Incassobureaus
- Gerechtsdeurwaarderskantoren
- Achterstandsbeheerafdelingen kredietverstrekkers

SCHULDBEWAKING

GERECHTELIJKE INCASSO

MINNELIJKE INCASSO

PRE INCASSO

DEBITEURENBEHEER

FACTURATIE

OFFERTE ORDER

ACCEPTATIE